

נראדה אור

פרשת ויהי תשפ"ד

גליון רד שנה ה

באור רבוה"ק מלעכוויטש קודיענו

{ שניני אור }

היינט ביינאכט הייבן זיך אן [היום בלילה מתחילים] ימי השובבי"ם מכריז כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א עת נוטים צללי ערב בסעודה שלישית בשבת פרשת ויחי.

דרך החסידות הופיעה בעולם כדי להביא חיות והתחדשות בנפשות ישראל לבל יעסקו בעבודת ה' בדרך הרגל ומלומדה. זהו אחד הטעמים לכך שהשקיעו החסידים כוחות רבים להתרומם ולהתחזק בזמנים המקודשים, מהם ניתן לקבל הרגשת התחדשות בעבודת הבורא.

בזמנו היו שבראותם את החסידים עושים עסק מכל יומא דפגרא כתבו עליהם עושים ימיהם כחגים. על כך כבר התבטא אחד הצדיקים כי אכן צודקים הם בדבריהם, כי הלא בכל יום זובחים הם את יצרם הרע, ויום שמקריב בו האדם קרבן יום טוב הוא אצלו, אמור מעתה שאכן עושים הם כל ימיהם כחגים...

לא מתוך רצון לחיים נחמדים וקלים האדירו החסידים את הזמנים המקודשים, אדרבה מתוך כונה לשאוב כח וחיוק ליגיעה אמיתית בעבודת הבורא. וההוכחה הפשוטה לכך מזאת שקידשו את ימי השובבי"ם. ימים אלו הלא כל כולם עמל וזיכור החומר בעיקר על ידי יגיעת מח בלימוד התורה ויגיעת לב בעבודת התפלה. הרי שמטרתם אכן בעשיית ימיהם כחגים כדי לזבוח את היצר לפני יוצרם.

בפרשתנו נאמר וירא מנוחה כי טוב ואת הארץ כי נעמה ויט שכמו לסבול. וכבר הקשו בספה"ק שדברי הכתוב נסתרים לכאורה מרישא לסיפא - אם כה טובה המנוחה מדוע להטות שכם לסבול - להתייגע.

בשם הצדיקים שמעתי על כך לעכוויטשע ווארט מהר"ר ישראל פרוכטר, כי עובד ה' האמיתי דוקא כאשר וירא מנוחה כי טוב - כמה טובה ונעימה היא, מחליט הוא להקריב את מנוחתו להשם יתברך - ויט שכמו לסבול ולעמול בעבודת היוצר.

דאס איז א ריכטיגע חסידישע ווארט - מאמר המבטא נכונה את צורת חייהם של חסידים מבקשי ה' שלא חיפשו הקלות לעצמם, אדרבה רצונם ובקשתם להקריב את כל הטוב והנעימה לו יתברך.

אמנם נכון שהערבות והנעימות היו אצל חסידים חלק בלתי נפרד מעבודת ה', בכל מיני דרכים השתדלו להאחיב את עסק התורה והמצוות על עצמם ועל הסובבים אותם. אך לא מתוך רצון להקל על עצמם, אלא מתוך ידיעה שדוקא כך יצליחו לעבדו יתברך בכל כחות נפשם.

חזק ואמץ!

{ זכרות קודש }

השגת אורו יתברך כפי היגיעה בזיכור החומר

כאשר אף המשפטים מקיים מתוך דבקות באור ה' שורש כל המצות, עתוד"ק.

העלאת תשוקות החומר לתשוקה להשם יתברך

והדרך להכניע תאוות החומר איתא מהבעש"ט הק' (ראה מאור עינים ריש פרשת בראשית) שבעת מתעורר אצלו תשוקה ואהבה להנאה גשמית, יתבונן שכל האהבות הגשמיות שרשם באהבתו יתברך, אלא שירדו מדרגה לדרגה עד שנתלבשו באהבת תענוגי היתר וח"ו אף בתענוגי איסור. ובהתבוננו בזאת יקבל על עצמו עול מלכותו יתברך בגודל אהבה, ובזה יתבטלו מפניו כל אהבות החומר ויהיו נמאסים אצלו בגודל דבקותו בהשם יתברך והרגשתו קרבת אלוקי.

אף שאיתא בספה"ק (ראה ישר דברי אמת א יז) שלא נאמרו דברים אלו לאנשים כערכנו שעדיין נמשכים לרע מצד עצמם, ובבוא לנו התעוררות אהבה ותשוקה גשמית אין לנו אלא להרגיז יצר טוב על יצר הרע ולבטל ההרגש הגשמי. מכל מקום בעת שאין יצרו מתגבר ודעתו מיושבת עליו, יתבונן בנפשו כמה נשתלשלה ונפלה אהבת ה' עד אהבות שפלות בעניני החומר, ובזה יתחזק להתרומם מתענוגי החומר להתענג על ה'.

התבוננות וחשבון הנפש כמה נמשך אחר החומר

עוד יתבונן בכל עת כדאיתא במסלת ישרים בראש הספר שלא נברא האדם אלא להתענג על ה' ומקום העידון הזה בעולם הבא, ויחשוב בעצמו כי בעולם העליון בטלים ומבוטלים כל תשוקות ותענוגי החומר. ויעשה חשבון נפשו עד כמה נפל ונשתקע בעניני עוה"ז, ויקבל על עצמו לעזוב דרך חיי החומר ולחיות חיי תכלית בדבקות בהשם יתברך.

וממון הרא"ש מסטאלין ז"ע איתא (בית אהרן לשבת הגדול

(עו.) 'הזרתם את בני ישראל מטומאתם' (ויקרא טו לא), 'הזרתם' מלשון זר, שעל ידי שמתבונן בעצמו היאך נמשכתי כל כך אחר החומר וטינפתי עצמי בתענוגים שפלים, ומתוך חשבון נפשו על שנשקע ביותר בענינים אלו פורש מכל עניני זוהמא וטומאה, נעשה מהטומאה עצמה זר וכתר שעל ידה מתרומם ומתנשא וזוכה להדבק בו יתברך בגודל אהבה.

עיקר הכנעת החומר בעסק התורה ביגיעה, שעל ידי שמשקיע כל מחו ולבו בתורה להבין עמקי סודותיה מכניע כוחות הרע. וכדרך מאמר רז"ל (סנהדרין צט:) עה"פ (משלי טז כו) 'נפש עמל עמלה לו', הוא עמל במקום זה והתורה עומלת לו במקום אחר, שעל ידי שעמל בתורה בהכנעת

המשך בעמוד הבא >>>

יששכר חמור גרם רובץ בין המשפטים, וירא מנוחה כי טוב ואת הארץ כי נעמה ויט שכמו לסבול וגו' (מט יד-טו).

איתא בבית אהרן שבתחלת העבודה צריך לייגע עצמו כחמור למשא אף שאינו מרגיש טעם ותענוג וזהו יששכר חמור גרם רובץ וגו', וע"י כך זוכה וירא מנוחה כי טוב שמראים לו משמים אור וחיות בעבודתו כדי שידע נועם זיו עבודת הבורא. ושוב נוטלים ממנו ההארה, וצריך ויט שכמו לסבול עול יגיעת העבודה וליך בהדרגה לטעום על ידי עבודתו מאותו אור וחיות לפי מצבו ומדרגתו.

ביתר ביאור יש לפרש דכתיב (פסוק א) 'ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים' וברש"י בקש לגלות את הקץ ונסתלקה ממנו שכינה והתחיל אומר דברים אחרים. ויש לבאר מה טעם בקש לגלות את הקץ. ועוד כיון שאסף בניו כדי לגלות להם הקץ, מה טעם התחיל אומר דברים אחרים כאשר לבסוף לא היה יכול לגלות.

בגמרא (פסחים טז) איתא בקש יעקב לגלות לבניו קץ הימין ונסתלקה ממנו שכינה, אמר שמא ח"ו יש במיטתי פסול וכו', אמרו לו בניו 'שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד' כשם שאין בלבך אלא אחד כך אין בלבנו אלא אחד וכו'.

השגת חוקי התורה על ידי זיכור החומר

הביאור דאיתא בפרי הארץ (פרשת תולדות) בדברי חז"ל (ימא כח) קיים אברהם אבינו כל התורה עד שלא ניתנה. שלכאורה קשה אף אם נאמר שהשיג בדעתו המצוות והמשפטים שהשכל מחייב, היאך השיג החוקים כמצות פרה אדומה ועוד שאין בהם טעם שכלי. אלא שכל מצוות התורה שרשם למעלה באחדות הפשוט שאין בו גבול והשגה, שנשתלשל למטה עד לעוה"ז בכל המשפטים והחוקים. ממילא אף חוקי התורה יש להם טעם ושורש למעלה, אלא מחמת שלא כל מוחא סביל דא הם כחוק בלי טעם.

אמנם מי שאינו מקיים המצוות השכליות מחמת טעמים, דרך משל מצוות לא תנאף לא תגנוב אין מן הצורך להזהירו עליהם, כיון שזיכר מדותיו הגשמיות ושיבר כל תאוותיו עד שנעשו הענינים הגשמיים מאוסים אצלו, זוכה שנהפכים לו חוקי התורה למצוות שמגלים לו משמים שרשם באור ה' למעלה, אחר שאף המשפטים אינו מקיים מחמת טעמים אלא מתוך פרישותו מהחומר ודבקותו בהשם יתברך.

זהו שאמרו חז"ל (במדבר רבה יט ד) שאמר הקב"ה למשה לך אני מגלה טעמי פרה ולאחרים חוקה, וכן מה שהשיג אברהם אבינו חוקי התורה קודם שניתנה. כי זיכור ביותר מדות ותשוקות הגוף החומרי עד שנעשו התאוות מאוסים אצלו, וכפי מיאוס הרע ותאוות החומר ודבקותו בכל מציאותו בהשם יתברך, זוכה להשיג טעמי החוקים בשרשם למעלה

כח הגוף החומרי, התורה מסייעתנו לזכך תשוקות החומר ולרומם תשוקותיו וכחות נפשו להשם יתברך.

יעקב אבינו בקש להמשיך הארת הזמן דלעתיד

בזה נבוא לביאור דברי הגמרא בקש יעקב לגלות לבניו קץ הימין, דאיתא בפרי הארץ הנ"ל בביאור הגמרא (גדה סא): עתידין מצוות ליבטל לימות המשיח, כי בעת תמלא הארץ דעה את ה' ויזכו לבטול המציאות החומרית ושלמות הדבקות בהשם יתברך, לא יהא קיום מצוות התורה כאשר בזמן הזה בדרך חוקים ומשפטים שהמשפטים יש להם טעם והחוקים בלא טעם, כי מגודל הביטול להשם יתברך יקיימו המשפטים ואף החוקים מתוך הדבקות בה' אחד שורש כל המצוות, כדרך קיום האבות הקדושים כל התורה עד שלא ניתנה.

זהו כוונת הגמרא בקש יעקב לגלות לבניו קץ הימין, שבקש להמשיך בעת הגלות הארת הזמן דלעתיד שיתבטלו תשוקות החומר ויעסקו ישראל במצוות מתוך דבקותם להשם יתברך באהבה, כדאיתא ברש"י קץ הימין - שישב הקב"ה ימינו שהשיב מפני אויב, ימין מורה על מדת החסד והאהבה שתאיר בנפשות ישראל בשלמות כבזמן דלעתיד. וכדאיתא בבית אהרן האספו ואגידה לכם את אשר יקרא

הקב"ה עמו ליתן לכל אחד ואחד לפי מה שהוא, כלומר שהיה רצונו יתברך שלא תהא בגלות הארה כללית כבזמן הגאולה, אלא שיברך יעקב לכל אחד שיומשך לו אורו יתברך על ידי יגיעתו כפי מעמדו ומצבו - לפי מה שהוא.

זהו ביאור הכתוב 'ישכר חמור גרם רובץ' וגו', על ידי שמרביץ ומכניע כח החומר - 'וירא מנוחה כי טוב' - זוכה להארה מעין דלעתיד, כדרך מאמר מרן הס"ק מלעכוויטש 'וירא מנוחה כי טוב' מורה על שבת קודש והארת שבת מעין דלעתיד. כי רצונו יתברך בזמן הזה בחשכת הגלות שאין מאיר אהבתו יתברך בגילוי בנפשות ישראל, שיתבונן איש יהודי בהיות מחו ולבו משוקעים בעניני החומר ויזעק להשם יתברך באמת נחני בדרך אמת, וכפי זעקתו ויגיעתו לחלץ נפשו משעבוד לתאוות החומר, יזכה להאיר נפשו ולעבדו יתברך באהבה.

עתה מתחילים ימי השובבי"ם הבאים עלינו לטובה ולתשובה שלמה. יעזור השם יתברך שיזכה כל אחד להתעלות ולהתקרב להשם יתברך ולא יהא בלבנו אלא אחד - 'לעשות רצונך אלקי חפצתי'. וזוכה לגאולה השלמה בביאת משיח צדקנו שיתגלה במהרה בימינו.

יחי תשס"ו, רעוא דרעיון

אתכם באחרית הימים, 'אגידה' מלשון המשכה כענין גוד אסיק, שבקש להמשיך מהארת אחרית הימים.

ונסתלקה ממנו שכינה אמר שמא ח"ו יש במטתי פסול, שהיה סבור שאין יכול להמשיך להם הארה זו מחמת שאין ראויים לכך. אמרו לו בניו שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד כשם שאין בלבך אלא אחד כך אין בלבנו אלא אחד, שבפנימיות לבבם מיוחדת כל אהבתם להשם יתברך בלא שום אהבה גשמית, וממילא כל קיום המצוות אצלם מתוך ביטול לה' אחד שורש כל המצוות כדרך עבודת האבות הקדושים.

בזמן הגלות זוכה כל אחד להארה כפי יגיעתו

אמנם מה שנסתלקה השכינה ואין יכול להמשיך עתה הארת הגאולה, כי רצונו יתברך שלעת עתה לא תהא הארה כללית לכל לישראל לדבק נפשם באהבה להשם יתברך, אלא כל אחד יזכה להאיר נפשו כפי עבודתו בזיכוך החומר ותאוות הגוף. ולזה אחר שנסתלקה ממנו שכינה התחיל לומר דברים אחרים שהוא ברכת כל אחד מהשבטים באופן פרטי לתת בהם כח לדורות הבאים בזמן הגלות, שיוכלו להתגבר ביגיעת בשר בזיכוך החומר ובזה יזכו להאיר נפשם ולדבקה ביוצרה.

כדאיתא במדרש (בראשית רבה צח א) 'אקרא לאלקים עליון' (תהלים נז טז) - זה יעקב אבינו, 'לא-ל גומר עלי' - שהסכים

מאורי אור

פרשת ויחי באור רבותינו

בזה יבואר הכתוב ישכר חמור גרם על ידי שמקבל על עצמו עול תורה כחמור למשא בימות החול, זוכה בבוא השבת וירא מנוחה כי טוב למנוחה מהתגברות החומר ולהתענג בעונג רוחני שהוא הטוב האמיתי, כנאמר בתפלה 'אתה קדשת את יום השביעי לשמך תכלית מעשה שמים וארץ', כי תכלית הבריאה שיהא הגוף תחת הנשמה, ואת הארץ כי נעמה אף עניניו הארציים יתעלו והיו אצלו בגדר הנעימות האמיתית שהוא הדבקות בהשם יתברך.

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, ויחי תשע"ו, ליל שבת

הנותן אמרי שפר - נתינת מילות חיזוק ועידוד

נפתלי אילה שלוחה הנותן אמרי שפר (מט, כא).

אאמו"ר זצ"ל היה חוזר בכל שנה על מה שאמר בהספד על הרה"ח נפתלי מנחם וולדמן ע"ה שהיום היארציט שלו. שלכאורה מהו 'הנותן אמרי שפר' ומה טעם לא נאמר 'האומר אמרי שפר'.

אלא שפעמים פוגש אדם את חברו ואומר לו מילה טובה ונותן לו בזה חיות וכו', נמצא שאמירה זו אינה אמירה בעלמא אלא ממש כפי שנתן לו דבר מה. כדרך שהיה אצל הרה"ק מוהרש"ב מפשיסחא שראה פעם איש יהודי טובע ל"ע בנהר הווייס"ל באופן שאינו יכול להנצל בדרך הטבע, צעק לו הרה"ב מרחוק 'שיק א גריס פאר די לוינת' [שלח דרישת שלום ללוינת], ובשמיעת המילתא דבדיחותא חיתה נפשו והתחזק והצליח לצאת מהמים ולהנצל. כך כאשר אומר יהודי לחברו דברי עידוד ומחמאות נותן לו בזה חיות וכו', וע"ז אמר הכתוב הנותן אמרי שפר.

בדברים אלו היה משבח אאמו"ר זצ"ל מדי שנה את הרה"ח ר' נפתלי מנחם שהיה תמיד נותן אמרי שפר, ואף שאני לא הכרתיו מעידים כל אלו שהכירוהו שבכל מקום שנכנס ובא הביא עמו חיות ושמחה במאור פניו ואמרי פיו. והאמת שדברים אלו כמעט מפורשים בדברי הגמרא (ראש השנה ג.) בדרשת הכתוב (דברים כג כד) 'אשר נדרת בפניך, בפניך זו צדקה,

הנמצא במצב שפל שייך לדרגה גבוהה באמונה, נקרא חושד בכשרים מה שסבר משה שלא יאמינו ישראל בבשורת הגאולה.

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, ויחי תשע"ט, קידושא רבא

וירא מנוחה כי טוב - מנוחת הנשמה מהחומר

וירא מנוחה כי טוב ואת הארץ כי נעמה ויט שכמו לסבול וגו' (מט, טו).

פירש מרן הס"ק מלעכוויטש וירא מנוחה כי טוב הוא שבת יום מנוחה ואת הארץ כי נעמה הוא ארץ ישראל ועל ידי זה ויט שכמו לסבול.

בקדמונים איתא שמנוחה הכונה למנוחה רוחנית שהיא הטוב האמיתי, כדרך שכתב בספורנו וזה ראה שהמנוחה בשלמות המושכלות אשר בו תנוח הנפש וכו'. ובאוה"ח הק' כתב 'וירא מנוחה כי טוב' פירוש מנוחה העליונה, כי טוב פירוש בהביט ובהתבונן האדם בכל הנאות העוה"ז הנרגשות כמו שתאמר תאוות המאכל והמשתה אין הערבות של אותו דבר צודק מצד עצמו, אלא מצד הגוף אשר הוא כלי ריקם שעומד למלאות וכו'.

ולזה כאשר יהיא האדם שבע לא מלבד שלא יקח ערבות למאכל ההוא אשר נכספה וגם כלתה נפשו אליו באותה שעה עצמה קודם שמילא כרסו, אלא שמואס בו כמואס ברע וכו', אבל הטוב האמיתי והנעימות הצודק הוא של העולם העליון. ולזה אמר 'וירא מנוחה כי טוב' פירוש העולם שנקרא מנוחה שהוא טוב לשלול הטוב הנדמה בעוה"ז וכו', עכלה"ק.

זהו ביאור מאמר מרן הס"ק 'וירא מנוחה כי טוב' מורה על שבת קודש, כי בימות החול עומד האדם בכל עת במלחמה בהיות נשמתו משתוקקת להשם יתברך ולעבודתו וגופו חושק לתאוות עוה"ז, וצריך להשליט נשמתו על גופו. אבל בשבת מתבטלים כחות הרע ואין הגוף מתנגד כל כך לנשמה, ואזי זוכה למנוחה ממלחמת ימי החול אשר הוא הטוב האמיתי בהיות נשמתו מתענגת על יוצרה ושולטת על הגוף.

גודל האמונה אף לעומד במצב שפל

ויראו אחי יוסף כי מת אביהם ויאמרו לו ישטמנו יוסף וגו' אלא שא נא פשע אחיך וחסאתם וגו' ויבך יוסף בדברים אליו (ג. טו-ז).

יש לפרש הטעם שבכה יוסף בדברים אליו כדרך דאיתא במשנה (ימא א ה) הוא פורש ובוכה על שחשדוהו והן פורשין ובוכין שמא חשדו בכשרים, כי היה נקי מחשדם שניקום בה שהרי לא היה בלבו עליהם כלום, כידוע דברי האוה"ח הק' עה"פ (מה, ד) 'אני יוסף אחיכם אשר מכרתם אותי מצרימה', שאפילו בזמן המכר לא כהתה עין האחוה.

אמנם לפי זה יש לברר מה טעם לא בכו המה על שחשדוהו אחר שדיבר על לבם דברי תנחומים שאלקים חשבה לטובה את המכירה להחיות עם רב. ויש לפרש שבאמת אף אם היה בלבו על מכירתו לא היה זה שלא כהוגן ולכך אינו בכלל חושד בכשרים. בפרט דאיתא באוה"ח הק' עה"פ (ג. טו) 'לו ישטמנו יוסף', שמוטב היה שיעצרום ככל אשר ציערו אותו, שבזה לא יוצרכו ישראל לסבול כל כך בגלות לתקן עוון מכירתו, וכדרך שנהרגו עשרה רוגי מלכות לכפר על המכירה. ממילא לא מקרי חושד בכשרים מה שחשדו שינטור להם על מכירתו ולכך לא בכו.

אמנם יקשה לפי זה דילפינן (שבת צז.) החושד בכשרים לוקה בגופו, ממש רבינו שאמר (שמות ד א) 'הן בני ישראל לא יאמינו לי ולקה בצרעת. ולכאורה אחר שנמצאים ישראל זמן ארוך כל כך בגלות ומשוקעים בקלי' מצרים אינו עוולה כל כך שלא יאמינו לבשורת הגאולה, ומה טעם נקרא זה חושד בכשרים.

הנראה מזה שאף שבכל עניני העבודה סכנה לאדם לעלות למדרגות שאינם לפי ערכו, באמונה אינו כן ורשאי כל אחד בכל מצב שהוא להתחזק ולאחוז בדרגה גבוהה באמונה [ככל שמשגי לפי כחות נפשו], כדרך שבקריאת שמע מייחד כל יהודי שמו יתברך עד כדי מסירות נפש על אמונתו, כי האמונה מעצם מהות נשמות ישראל הדבקים ביצורם. וכיון שאף

אספנו ליי חסידים...

שיחת חברים בדרכי רבותינו

להיטיבך באחריתך

מה עושים עם הנסיונות? | חסידים לערנען ניט?! | חידוש הבעש"ט - הגוף הגשמי אינו 'אויב' | המעלה עליינה היא לחיות בשלום עם הרצונות הגשמיים ויסייעו לעליה ברוחניות | אי אפשר לעבוד השי"ת ללא רבי | מדוע הרסו בעלי הבנין המפואר במנהטן את הבנין עד תום? - למען עונתך לנסותך!

בני החבורה מתכנסים לאחר חגיגת בני ישראל את יום טוב חנוכה שעל"ט מתוך שמחה והארת פנים מופלאה, האירו את חגיגות העקביים באור זך ונקי, לטהר את לבבות ואברי כל ישראל בטהרה שאין למעלה הימנה, בטהרת מסירות הנפש של הכהנים הקדושים שהערו נפשם למות על קידוש שמו ית', סכו את נפשם שמן הפך הטהור הגנוז מקדם הבריאה ומצפה לעקבתא דמשיחא בה יאירו ויזשלומו כל עבודת בני ישראל.

מתוך אוזירה מרוממת זו בה שרויים החברים מתאספים הם לדון על 'נר חנוכה שהותיר', מה יכולים לנו ליטול עמנו מאור זה לשאר ימות השנה.

ראש החבורה: בדברות הקודש ברעוד"ר בשב"ק פרשת ויגש, האריך כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לבאר את חביבות הנסיונות התוכפים על האדם, הייתי מציע להרחיב על כך את הדיבור, כי לתחושי נושא זה הינו משמעותי ומרכזי מאד בעבודתנו, הנסיונות הם חלק מהבריאה, חלק ממצאות העולם הזה, אבל האדם מנסה להתעלם מהם, כאילו והם לא קיימים, כביכול את דלתותיו הם לא יפקדו, ואזי - כשהם כן

באים הוא נשבר לגמרי, מה דעת הציבור בנידון?

יעקב יצחק: אכן, ראש החבורה נגע בנקודה מאד יסודית בחיי היהודי בכלל והחסיד בפרט, נדמה לי שהמבט על נסיונות הוא אחד מהיסודות המרכזיים ביותר שחידש אור שבעת הימים מרן הבעש"ט ז"ע. ברשותכם אקח את זה למקום קצת יותר רחב. לא כל מה שנראה לך רע הוא אכן רע ולא מה שנראה לך טוב הוא אכן כך. מה שהגוף והנפש הבהמית שלנו חשים וחושבים כלל אינומוכר וזאת בלשון המעטה...

השאלה שנשאלת אצל כל בחור הממשיך לציבור הפוסע לאור הבעש"ט ותלמידיו בראשית דרכו היא - מה חידשה חסידות, לעיתים המבוגר ממנו כבר חשב על כך ועונה לו מה שעונה, ולפעמים הלה בעצמו שכבר שנים טובל במקווה מדי בוקר וחובש מגבעת ואבנט חסידיים לא חשב על שאלה זו...

אך אכן, מה חידשה חסידות? באיזה נקודה שינה הבעש"ט את העולם? חשבת על כך רבות, ואם שנית תתקנו אותי. עד ימי הבעש"ט ידעו כי יש גוף ויש נשמה, יש חיים רוחניים וחיים גשמיים, עולם תחתון ועולם עליון, שכן ועונש, שלח השי"ת את האדם לעולם התחתון לשליחות - קשה ומפרכת יש לומר... לקחת את הנשמה שכביכול 'אלגית' לכל נקודה גשמיות, אם היא מזהה גשמיות ואפילו במעט - היא לוקחת צעד אחורה, ועם נשמה זו לעבוד את השי"ת.

אך מאידך הגוף, הגוף חזק ביותר, רצונותיו נוטלים אותו לכל מקום שהוא רוצה, הגשמיות שולטת בעולם שטוון ללא מיצרים, בחזק, בעוצמה!

מה עושים במקרה כל כך קשה? איך מסתדרים? איך כל הדורות - בפרט דורות האחרונים לפני דורו של הבעש"ט, גרסו כי אין ברייה - אם ברצונך לעבוד את השי"ת צריך לבטש את הגוף, להתאכזר אליו, להתענות, להסתגף, להתבודד בעליות גג דולפות בלימוד התורה ימים ושבועות ואולי אף חודשים, לקבל מלקות וייסורים, מהלך זה יצר בקרב כלל ישראל את התחושה, כי ישנם שני סוגי יהודים, האחד הם היהודים מעין אלו, שהיה בכוחות נפשם לעמוד בתנאי חיים קשים. והמין השני הם המון העם, הפשוטים שנפשם אינה מסוגלת לעמוד בתנאי חיים אלו - אלו היו הפשוטים, נחותי הדרגה שצריכים לעמוד ולשרת בקודש את ה'לומדים', הן בני הכת הראשונה והן בני הכת השנייה חיו בתחושה כי הם מבורח המין האנושי ועל ה'בעלי בתים' להתבטל אליהם כעפרא דארעא, והיות שהבעלי בתים הם יותר פשוטים הרי שהם לא צריכים להתפלל בדבקות, לשמור על עצמם מכל משמר, וללמוד תורה באהבה ויראה.

ברוך מרדכי: אם יורשה לי להוסיף מילה על דיבוריך המרתקים. לומדים ושומעים אנו בשם צדיקים הראשונים על גנות ה'לומדים', ישנם כאלו שדיבורים אלו גורמים להם לבבול כי הנה, הצדיקים הראשונים דברו בגנות הלומדים ותלמידי החכמים, חס וחלילה לומר כן! יעקב הדבר! לאחר שהבעש"ט ותלמידי תלמידי העמידו את אופן ודרך לימוד התורה הק' עלינו לעסוק בה יומם ולילה, דיבורים אלו כוונו על אותם אנשים שהיו בדורות ההם.

שלמה חיים: ידועים דברי ה'דגל מחנה אפרים' בפרשת ויקרא שמביא בשם זקנו הק' מרן הבעש"ט, על מאמר העולם - לומדים לערנען יא חסידים לערנען ניט, ואמר ע"כ הבעש"ט כי אכן הלומדים - אותם לומדים של זמנם - ככל שהם לומדים נהיים יותר ישות בעצמם, הם ידעו שהם לומדים, כל הווייתם היתה סביב למדנותם וכישרונותיהם וצריך לכבדם בהתאם, אך החסידים, ככל שהם לומדים, ככל שמתחברים יותר לתורת ה' ולמצאות השי"ת בעולם יותר מבינים עד כמה אנחנו כלום, עד כמה כאין וכאפס אנו כלפי הארת הבורא ית"ש שמתגלה בתורה הק'.

אהרן יוסף: אני כבר ממש מרותק לשמוע את דברי ר' יעקב יצחק! תנו לו להמשיך.

יעקב יצחק: אם נתמצת את הגישה טרם בא הבעש"ט לעולם הרי שמי שחננו השי"ת בכשרונות כך שיכול היה בכשרונותיו לצמוח בתורה או בנפש המסוגלת לסבול עול קשה של סיגופים אלו הם מובחרי האומה. ואילו אלו שלא היה בידם את הכשרונות או את כוחות הנפש לתנאי חיים קשים, על כל עבד כן השי"ת בתמימות ובפשיטות, שמרו על עצמם ומשפחותיהם מכל משמר בין ים הערלים והזהומה שהקיפם מכל עבר, ניהלו משא ומתן באמונה, שחו את ליבם ונפשם ל פני קונם בביטול גמור לפניו ית' ובידיעה ברורה ומוחלטת שמבלעדי אין כלום - אלו הם נחותי הדרגה כלפי הלומדים...

הגיע הבעש"ט והאיר את העולם, טלטל את נשמות ישראל, רבותי! העולם האמיתי - הגשמי! הוא העולם הפנימי! הוא נשמות ישראל! השי"ת מהווה את כל ההיות וכל הבריאה הגשמית היא חיותו ית' וזו בלבד, אין שום הבדל והפרש בין הגשמיות לרוחניות, בין הגוף לנשמה, שניהם הם בריאות של הבורא ית"ש, ואף הגוף הגשמי שלכאורה כה מרחק אותנו מחיותנו הרוחנית יכול לסייע לעבודתו ית' באם נשתמש בו בצורה הנכונה.

יכול להיות אדם חשוב ונעלה גרים באורייתא תדירא ומסגף עצמו אך מעולם לא הביט בנשמתא ומלאכ, לא התבונן מה רצון השי"ת ממנו באמת באותם רגעים, ומאידך יכול להיות אדם פשוט

שלא חננו השי"ת בכשרונות מיוחדים, אף לא בכוחות נפש חזקים, על כן עוסק הוא בעמל כפיים, אך בתום לב ובאמונה - יהודי זה בעמל כפיו בונה עולמות, לא רק שאינו פחות הוא מא ותו לומד תורה אלא לעיתים עולה עליו, כי אם הלומד תורה באופן של לערנט יא ומוסיף לעצמו ישות וגאווה, אינו זוכר כי הבורא ית"ש נתן לו את כשרונותיו בכדי שירבה בכך כבוד שמים ולא כבוד עצמו, הרי שאותו יהודי פשוט שזוכר כי הבורא נתן לו כח

לעשות חיל עולה עליו עשרת מונים.

אהרן יוסף: כבר מצוה לבן ידידנו ר' ישראל פרוכטר שיחי' לפני מספר חדשים רמז כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א בדברי הפסוק כי תצור על עיר וכו' בפרשת שופטים, שראשית מלחמת היצר צריכה להיות באופן של 'שלום' היינו שהגוף יקבל את צרכיו אך לא יפריע לעבודת הבורא עם דרישת תאוות מופרזת, והיה אם שלום תענך - אם האדם זוכה ויכול לקדש את הגוף שלא יפריע לעבודת הבורא הרי שהגיע למדרגה העליונה, ורק אם לא תזכה - תכריז על הגוף מלחמה.

שלמה חיים: אם הבנתי נכון את דברי ר' יעקב יצחק הרי שהחידוש העיקרי של הבעש"ט הוא 'עליונים למטה ותחתונים למעלה' המהות הפנימית של הבריאה, שורשי ופנימיות נשמות ישראל, רבים רבים הם הדוגמאות והאופנים, הסיפורים והעובדות, שנשמרו מדור לדור על כך כל אחד יתבונן ויראה כי הוא השורש והמהות.

חנן הענין: אתן דוגמא קטנה משני מאמרי מרן הס"ק מלעכוויטש ז"ע. האחד הוא שמיום שהתגלה הבעש"ט שוב לא יכול אדם לבוא לשלמות בעבודת השי"ת ללא רבי, והשני הוא שאמר 'היאך יכול להיות רבי ללא שיכיר שרשי הנשמות של תלמידיו?' כי הרבי מגלה לנו את נשמתנו, את החלק הפנימי שבקרבו, לאחר גילוי הבעש"ט כי אף הגוף הוא חלק מהנשמה ויכול לסייע לה, אזי עלינו לדעת מה מציאות ושורש נשמתנו.

ברוך מרדכי: דברים עמוקים אתה אומר חנן הענין! אך אני חושב להמשיך את דברי יעקב יצחק בהקשר לשאלתו של ראש החבורה הנוגעים לחיי העבודה ביום יום. מה עושים עם הנסיונות? יושב בחור, מהלך אברך, עומדת אם בישראל בביתה, והנה החבר מגיע לפטפט בנושא בוער, ההוב קורץ כל כך, הכעס וחוסר האונים על הילדים מתגבר - כל אחד לפי ענינו, והנה זה נראה שזה 'גדול עלי', אינני מצליח לעמוד בסיון, מרא דעלמא! מה עשיתי שאתה זורק אותי לבור כל כך עמוק?! מדוע נפל עלי כזה נסיון.

למען עונתך - לנסותך מל נס כמאמר הצדיקים, והזכרו בדברות קודש ברעוד"ר שב"ק שעל"ט דברי המאור עיניים שכל עליית אדם ממדרגה למדרגה הוא על ידי נסיונות! כל חיינו רצופים בנסיונות, נסיונות קלים ונסיונות קשים, אם חכם וישמור אלה, ידע ויבין כי החושך הוא רק לטובתו, לטובת נשמתו!

אהרן יוסף: סיפר יהודי שעבד במנהטן שבאר"ב. על יד משרדו היה בנין משרדים בן 12 קומות, מפואר ומאובזר ברמה גבוהה, מעליות מהירות, חללים מפוארים, בקיצור כל טוב ארץ הזהב היה באותו בנין, כמובן שחברות יוקרה המכבדות את עצמם קבעו את משכנם בבנין זה, ומכיין שהבנין היה קטן יחסית והביקוש גבוה - המחיר בהתאם.

ויהי היום וכל שוכרי המשרדים בבנין מקבלים הודעה כי עליהם לפנות את הבנין תוך חצי שנה, ההודעה נפלה עליהם כרעם ביום בהיר, ניסו לבוא בדברים עם בעל הבנין, אולי להוסיף שכר דירה, אך הוא התעקש לפנותם - חשבת שהשתבשה עליו דעתו - אומר אותו יהודי, מקור פרנסה כל כך מכובד ואתה מחריבו בידים?!

לא חולף זמן רב ודחפורים גדולים מגיעים להרוס את כל הבנין המפואר שנבנה אך לפני מספר שנים - מה הוא הורס? גם אם הוא רוצה לשפץ ולהוסיף קומות, עדיין אין סיבה להרוס כליל השקעה כה מרובה?! - אך לאחר מספר שנים הוא כבר הבין טוב מאד, במקום הבנין בן 12 הקומות הוקם מגדל בן 92 קומות!

אתם מבינים! האיש הזה עובר פה שנים, מביט בהריסות ומשתומם - מדוע להרוס?! מדוע השתתם פינת יקרת זו?! אך באותו זמן שבו נהרס הבנין מתוכנן לקום בנין אדיר ורב קומות ודווקא בזכות ההריסה והבור שנפער יכלו ליצוק יסודות עמוקים וחזקים מספיק בכדי לבנות בנין אדיר שכזה!

שלמה חיים: הן הן הדברים! לפעמים דווקא מתוך המקום הקשה כל כך של הנשמה שאינה מאירה, משם תצא הבשורה, עוד רהור תשובה, מעט פשפש במעשים והנה הגעת לנקודת העליה.

ראש החבורה: בשורה גדולה יוצאת היום על מהות הנסיונות, דומה שאפשר לצאת מכאן לימי השובבים" עם מבט אחר, מאיר יותר, מעמיק יותר, על הנסיונות שתוכפים אותו.

הן גם הגוף שלך משרת ועבד ה' הוא, אם תשכיל ותבין כי כל הנפילות, הכבדות שהגוף מטיל הן רק לטובתך, למען חייך, למען תזכה להתעלות ולידבק יותר בהשי"ת, בתורתו ובמצוותיו אזי כל החיים שלך ישנתו.

לדעת בארץ דרכך! דווקא כשאדם נמצא במצב ארציית יכול הוא לגלות ולהאיר בקרבו, אך בתנאי שיכיר ויידע כי גם הארץ והשפלות היא דרכי הבורא ית"ש!

שזבו בנים שזובים

שיחת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לתלמידי הישיבה - ימי השזובי"ם תשפ"א

אבל מצד הרצון רוצה אני למלאות בשלמות את התפקיד שעבורו נשלחתי לעולם ולעשות נחת רוח לבית"ש. רצון זה הוא בכח שם א-היה - שם התשובה ואסור שרצון זה יפסק. כי פעמים רבות מתגבר היצר לבטל את הרצון כדי להפיל את האדם לגמרי ח"ו, כדאיאת ממרן מוהר"א הגדול מקארלין שעצבות אינה עבירה אבל מה שעצבות יכולה להביא את האדם אין שום עבירה יכולה להביאו, כי אם מאבד תקוה בעצמו ואינו מאמין שיש בו כח להתרומם זהו המצב הגרוע ביותר.

למצב זה בקשו מצרים להביא את בני ישראל, 'תכבד העבודה על האנשים ואל ישעו בדברי שקר' - על ידי שתכבד עליהם העבודה יאבדו את הרצון 'לכלה ונזבחה לה' אלקינו' - למרות שעתה נמצאים אנחנו במצרים ואינו יכולים לזבוח לה, יש בנו שאיפה ורצון לקרבן - לדבקות, רצוננו להתייגע בתורה ולאחד את מציאותנו בתורה, כפי שהמתייגע בתורה לא רק בכמות זמן הלימוד אלא באיכות הלימוד ביגיעת המח והלב בעיון והבנת זוכה להיות מאוחד בתוה"ק.

השבת זכר ליציאת מצרים - יציאה מהמצרים

עתה מגיע שבת קודש, כל שבת היא זכר ליציאת מצרים שנותנת כח לכל יהודי לצאת מכל המצרים של ימות החול - 'וציאים מחושך וצלמות ומסורותיהם יתקן'. וכדכתיב 'ורוממוהו בקהל עם ובמושב זקנים יללוהו', ובמסורה 'ובמושב ב' פעמים הכא ואיך 'ובמושב לצים לא ישב'. ומורה שבימי החול עבודת האדם בהתנבחות וביגיעת התורה כדי לצאת ממצב של מושב לצים שהוא החומר המונע ממנו להכיר את מציאותו האמיתית.

ועל ידי יגיעת התורה בימי החול ובפרט בלימוד חמש שעות, זוכה בשבת שלא רק ובמושב לצים לא ישב - שלא ימשך אחר החומר, אלא אדרבה ובמושב זקנים יללוהו, זקנים - זה שקנה חכמה, שאף החומר נתעלה ונמשך אחר הנשמה שכל תשוקתה להלל ולשבח להשם יתברך. ובשבתות שקורין פרשיות יציאת מצרים יכולים ביותר לזכות 'ובמושב זקנים יללוהו'. יעזור השם יתברך שתהא לנו הכנה ראויה לשבת קודש ולשבתות ימי השזובי"ם נצרכים ביותר להכנה. שזוכה לצאת מכל המצרים ולבוא ל'בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים על ההר הזה'.

משעבוד הגוף אלא בעיקר גאולת הנפש, יציאת הנפש ממצב ומסגר למצב חדש של גילוי הנפש האלקית. יציאה מגודל השפלות עד לפנים בפנים דיבר ה' עמכם' - פנים בפנים עם השם יתברך, הפנים אינם מביטות לכאן ולכאן אלא כל הסתכלותו ושאיתו להשם יתברך.

זיכרון הרצון ההומרי בכח התורה

והכיצד זוכים לכך - לימדונו הצדיקים שאין מציאות להסתמך רק על קדושת הזמן ולהסתפק בזה, כי קדושת הזמן היא כמכונה עם מנוע חזק מאד, שודאי לא די להפעיל את המכונה אלא יש לעבוד עמה כראוי כדי שתעשה פעולתה. כך בכח קדושת הזמן נשפע על איש יהודי קדושה כחות רוחניים וסייעתא דשמיא, אבל הכל יועיל רק כאשר יתן את חלקו ויכניס את שפע הקדושה ביגיעה ועבודה, כאשר מוכן ומעדן את חומריותו ורצונותיו על ידי הכחות הנשפעים עליו משמים, זוכה ל'יוציא את עמו ישראל מתוכם לחירות עולם'.

הדרך לזכר את החומר בזמנים אלו על ידי לימוד התורה, כדאיאת באוה"ח הק' (סוף פרשת ויש) שהתורה היא כאבן השואבת - מגנט, שמושכת את האדם ומגביהה אותו מכל מצב שנמצא בו. ואם בכל זמן מתרומם האדם על ידי לימוד התורה ודאי בזמנים אלו המסוגלים ביותר, כדאיאת בתולדות אהרן (פרשת שמות) להרה"ק רבי אהרן מז"טאמיר שימי השזובי"ם מסוגלים לתשובה כעשיית.

וביותר כאשר מתייגע בתורה כמה שעות רצופות ואם זוכה לומד חמש שעות רצופות, כי אין זה רק צירוף של כמה שעות אלא יגיעה שמזככת את החומר. לאחר לימוד חמש שעות רצופות החומר כבר לא כל כך בעל הבית, הוא הנפק למציאות אחרת - מזוכך ומרומם יותר, הוא מקבל רצונות ושאיתות אחרות ומעניינים אותו כבר דברים אחרים. יגיעת התורה כזו מרוממת אותו למצב אחר לגמרי.

יציאת ישראל ממצרים בכח הרצון

ביציאת מצרים נאמר שאמר משה להשם יתברך (שמות ג יג-יד) 'ואמרו לי מה שמו מה אמרו אליהם', 'ואמר אלקים אל משה א-היה אשר א-היה', ובספה"ק ביארו שיש שם הוי"ה ושם א-היה, שם הוי"ה מורה על גילוי כבודו יתברך באדם בפועל - 'שויתי הוי"ה לנגדי תמיד', ושם א-היה הוא בבחינה גבוהה יותר והוא שם התשובה. א-היה פירושו שעתה אמנם אינני כך אבל רצוני שאהיה, שם זה מורה על נקודת הרצון שהיא עיקר עבודת האדם, א-היה - הנני רוצה להיות.

כי תכלית העבודה שהיא האדם דבוק בהשם יתברך, אבל במציאות אינו יכול בבת אחת להיות דבוק בהשם יתברך עשרים וארבע שעות מעת לעת, זו עבודה בהדרגה במשך כל ימי חייו, שבכל עת משתוקק ומשתדל להדבק בהשם יתברך עד שזוכה לכך פעם אחת ויש שזוכה לכך יותר ויותר. אמנם נקודת הרצון יכולה להשתנות מיד, להחליט שמעתה רצוני להדבק בהשם יתברך, ועל ידי רצון זה יצא עוד ועוד ממצרים עד שיזכה לדבקות אמיתי בהשם יתברך.

זהו מה שהיה במצרים שהיו ישראל משוקעים במ"ט שערי טומאה ובאם היו נכנסים לשער הנ' לא היתה להם תקומה ח"ו, וענין שער הנ' שכבר אין נקודת רצון כלל ולכן זה כל כך גרוע עד שכל באיה לא ישובו, אבל עד שער הנ' עדיין יש נקודת רצון. לכך כאשר אמרו ישראל למשה רבינו 'מה שמו', כיצד נשאב חיות דקדושה משמו יתברך לצאת ממצרים, 'ואמר א-היה אשר א-היה' בכח הרצון שמכאן ואילך אהיה טוב. לא לוותר על הרצון לצאת ממצרים

בבוא זמנים כאלו צריך יהודי לדעת שאין חילוק כלל באיזה מצב עומד בפועל כי העיקר הרצון - רצוני להיות דבוק בהשם יתברך ובתורתו, שהיא לי חיות בעבודת ה' במדרגות עליונות ביותר. אמנם יודע אני שאי אפשר לבוא בבת אחת למדרגות אלו ולכן אכן איני מנסה להגיע כעת אלא למדרגה השייכת אלי,

עומדים כעת בימי השזובי"ם ובה"ש שומעים ורואים את יגיעת הבחורים. ימים אלו שגילה הארז"ל את סגולתם הם המצית תפקידו של היהודי ומצית עבודתו בכל חייו בעוה"ז, כאשר יכול לזכות ל'בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים על ההר הזה', כפי שבתורה מוזכר כל כך הרבה פעמים יציאת מצרים והוא מצות עשה לזכור זאת פעמיים בכל יום, כי בעצם זה כל האדם.

יציאת המידית מהשעבוד לגוף הגשמי

האדם מורכב מחומר וצורה - גוף ונשמה, והעוה"ז על שלל פיתוייו והנאותיו וכל מה שמציע לנו, מנסה להוריד את האדם שיהא תחת שליטת הגוף - משועבד לכל העניינים הגשמיים ששייכים למצרים ומ"ט שערי טומאה. ותכלית ביאת האדם לעולם שיצא ממצרים - שלא יהא משועבד בחומר ולבנים לכל עניני מצרים שאינם אלא דמיון, אלא יהא משועבד לתורה שהיא המציאות האמיתית ויחיה חיים רוחניים ונעלים יותר בתוך המציאות החומרית.

כפי שיצאו ישראל ממצרים ובאו לקבלת התורה בסיני - בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים על ההר הזה, כך צריך היהודי לחיות תמיד במצב שהנשמה אינה מניחה עצמה להיות תחת שעבוד מצרים אלא דבקה בהשם יתברך על ידי התוה"ק - ויוציא את עמו ישראל מתוכם לחירות עולם. כפי שכל דבר משתוקק ונמשך לשרשו, כך הנשמה משתוקקת לצאת מכל המצרים השעבודים וההתקשרות לעניינים גשמיים ולהדבק בהשם יתברך - כאילו תערוג על אפיקי מים. לתכלית זו נברא האדם וזו עבודתו יום יום - לצאת ממצרים ולקבל תורה בסיני.

אמנם לא קל לצאת ממציות העוה"ז, כפי שבמצרים היו ישראל תחת מלך קשה ואומה קשה ולא יצאו משם בקלות. וכשהגיע זמן היציאה ואמר הקב"ה למשה 'פקוד פקדתי', 'ראה ראיתי את עני עמי אשר במצרים' נתן להם הקב"ה כחות עצומים למעלה מהסדר הרגיל - כיון שהוא חפץ בגאולתכם אינו מביט במעשיכם, כחות רוחניים שהוציאו אותם ממצרים טומאה עד לדרגות נעלות ביותר. מהשפלות העצומה שהיו בה יצאו עד 'ובמורא גדול' - זה גילוי שכינה.

בימי השזובי"ם נשפעים כחות עצומים לצאת מגלות מצרים

גילה הארז"ל שבכל שנה כשקורין פרשיות אלו הקריאה מעוררת הזמן, כפי שקריאת התורה שקורין בכל שבת אינה רק כדי לסיים את התורה בשמחת תורה, אלא שמתעורר שוב בעולם מה שקוראים בתורה, כי באורייתא ברא קוב"ה עלמא ובזמן שקורין בתורה נשפע באותו זמן שפע קדושה מהתורה. כך בשבועות שקורין פרשיות גלות מצרים יציאת מצרים וקבלת התורה נשפע על כל יהודי משמים כחות עצומים, שכל שנמצא במצב של שעבוד מצרים יוכל לצאת מעבודת לחירות. כל אחד יודע בעצמו כמה נמצא בגלות מצרים מצד תכונות נפשו וכמה הוסיף במעשיו להוריד עצמו למצרים ל"ע, ובזמנים אלו נותנים משמים כחות לצאת מהגלות. כדאיאת בספורנו עה"פ (תהלים א, א) 'אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים ובדרך חטאים לא עמד', שאף אם נכשל והלך בדרך הנמשכים אחר תענוגי העולם לא עמד בזה זמן רב וחזר בתשובה. כי אף אם ירד יהודי למצרים ל"ע העיקר שלא יאמר לעמוד שם.

יהודי חי תמיד בהרגשה שאינו מרוצה ממצבו ורוצה לצאת ממנו - הנני מתבייש בכך שאני משועבד לכל מיני הבלים שהעוה"ז מציע, רצוני לצאת מהמצב והשעבוד לעניינים אלו. שאיפתי וסיפוקי בצאתי מהעבודת לחומר ולרצונות הגוף להשתעבד לרצון הפנימי שבלב שהוא לבי ובשרי ירננו לקל חי, לעשות רצונך אלקי חפצתי, ואת הכח לכך מקבלים בזמן זה. כפי שבני ישראל היו במצרים ויצאו מהגלות, לא רק והוצאתי והצלתי אלא אף וגאלתי ולקחתי אתכם לי לעם - לא רק גאולה

» המשך 'מאורי אור' מעמוד ב

הרי שבאפשרי לתת צדקה עם הפה, כאשר נותנים לזולת מילות שבה ועידוד.

ובדרך זו יש לבאר גם תחלת הכתוב נפתלי אילה שלוחה, שמורה על ענין הזריזות, כי יש שקשה להם לתת מילה טובה לאחר וגם כאשר רואים שעשה מעשה טוב מתעכבים הרבה עד שנגשים להחמיא לו על כך. אבל הרצוי שהיה האדם קל וזריז בזה וימהר להודות לחברו ולשבחו על מעשיו. ולא ימתין שחברו יעשה מעשה נשגב כבנין ביהמ"ק כדי להחמיא לו, אלא בכל ענין קטן כגדול יזדרז לומר לו מילים טובות ולהעניק לו בזה חיות וכח.

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, ויחי תשע"ט, קידושא רבא

נדבת ידידנו הדגול הרב יהודה דוד דוידוביץ' הי"ו

להלל הכנס בנינו לנעם על תורה ומצוות כשעטרנו

יעוד השם יתברך וירוחה ממנו ומכל יוציא רוב נחת דקדושה